

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра міжнародних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Конфліктологія»

Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Конфліктологія
Освітня програма	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс/семестр	3/6
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Конфліктологія» є вироблення в студентів, майбутніх спеціалістів, умінь діагностувати різноманітні конфлікти, запобігати конфліктам та розв'язувати їх найефективнішим шляхом. Він включає низку проблем, пов'язаних із вивченням сутності конфліктів, механізмами їх виникнення та розвитку, а також із з'ясуванням технології переговорів як одного з основних засобів розв'язання конфліктів.</p> <p>Основні цілі вивчення дисципліни: визначення сутності конфліктів, з'ясування механізмів їх виникнення та розвитку, з'ясування технології переговорів як одного з основних засобів розв'язання конфліктів, вміння поводити себе в конфліктних ситуаціях; вміння обирати оптимальну поведінку в них; вміння нейтралізувати наслідки конфліктів.</p>
Компетентності
<p>Дана дисципліна покликана розвинути наступні компетентності:</p> <p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та компетентність практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>СК6. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, умінь вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).</p>

СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

Результати навчання

РН02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.

3. Структура дисципліни

Тема	Результати навчання	Завдання
Тема 1. . Конфлікт у сучасному суспільстві	Ознайомитися із дисципліною, яка вивчає конфлікти, Розглянути структуру та функції конфліктології Визначити методи вивчення конфліктів.	<ul style="list-style-type: none">• Тести• Контрольні запитання,• Завдання для самостійної роботи
Тема 2. Конфлікт як форма поведінки	Розглянути характеристику та ознайомитися з типологією поведінки в конфлікті. Розглянути фактори впливу на поведінку людини в конфлікті..	<ul style="list-style-type: none">• Тести• Контрольні запитання,• Завдання для самостійної роботи
Тема 3. Проблема запобігання, регулювання та розв'язання конфліктів	Розглянути імовірні результати конфлікту та форми його завершення. Визначити механізми регулювання конфліктом Розглянути засоби, які сприяють запобіганню конфліктів. Розглянути процес розв'язання конфлікту.	<ul style="list-style-type: none">• Тести• Контрольні запитання,• Індивідуальне завдання;• Завдання для самостійної роботи
Тема 4. Проблеми формування переговорної культури	Розглянути переговори як засіб вирішення конфліктів. З'ясувати в чому суть переговорної культури та її складові. Розглянути стилі ведення переговорів: особистісний, професійний та національний.	<ul style="list-style-type: none">• Тести• Контрольні запитання,• Завдання для самостійної роботи
Тема 5. Типологізація сучасних конфліктів	Розглянути внутрішньоособистісні та міжособові конфлікти Розглянути групові та міжгрупові конфлікти Ознайомитися з масовими конфліктами в сучасному суспільстві. Розглянути міжнародні конфлікти в сучасному суспільстві.	<ul style="list-style-type: none">• Тести• Контрольні запитання,• Завдання для самостійної роботи
Тема 6. Влада й конфлікти в організації	Розглянути поняття влади як соціального інституту та інструменту управління.	<ul style="list-style-type: none">• Тести• Контрольні запитання,• Завдання для

	<p>З'ясувати чому владу визначають ресурсом керівника</p> <p>Визначити чому корупція є фактором конфліктності влади й народу</p>	самостійної
<p>Тема7. Розв'язання, управління та попередження конфліктів</p>	<p>Ознайомитися із психодіагностикою та прогнозуванням конфліктів.</p> <p>З'ясувати, хто такий посередник у системі розв'язання конфлікту.</p> <p>Ознайомитися із пропозиціями щодо регламентації поведінки конфлікуючих сторін і посередника. Визначити методи управління конфліктами.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Завдання для самостійної

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичні (семінарські) заняття	30
Контрольна робота	50
Індивідуальне завдання	20
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на практичних заняттях	Контрольна робота	Оцінка за індивідуальне завдання	Разом за залік
30	30	20	100

- Оцінювання відповідей студентів на *практичних (семінарських)* заняттях відбувається за 5 бальною шкалою. По завершенні теоретичного навчання максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 30 балів.
- *Контрольна робота* передбачає проходження тестів для перевірки засвоєних знань. Оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множитья на ваговий коефіцієнт 0,5, відповідно максимальний бал може скласти 50 балів
- Оцінювання *індивідуального завдання* (максимально 20 балів) передбачає підготовку розрахунково-графічної роботи у формі презентації та її аудиторний захист. Студенти відповідно до запропонованих тематик готують інформаційний (20–25 слайдів) та розрахунково-графічний матеріал (власно розроблений картографічний, статистичний, табличний матеріал) щодо своєї теми із списком використаних інформаційних джерел При оцінюванні роботи береться до уваги структурованість викладання змісту роботи, повнота розкриття теми, самостійність в розв'язанні проблематики, власні форми систематизації та представлення інформації
- *Підсумкова залікова оцінка* за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на семінарах (максимально – 30 балів), за контрольну роботу (максимально – 50), за індивідуальне завдання (максимально – 20) що в сумі максимальна може скласти 100 балів.
- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, написання есе, опрацювання завдань, підготовка презентацій доповідей, підготовка індивідуальних завдань тощо.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні

теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

• *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

• *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, презентації, схеми)
Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none">1. Конфліктологія [Текст]: підручник/за ред. Л. М. Герасіної, М. І. Панова .- Харків: Право, 2002 .- 256 с.2. Конфліктологія [Текст]: навч. посібник/за заг. ред. В. М. Петюха, Л. В. Торгової .- Рек. МОН .- К.: КНЕУ, 2003 .- 315 с.3. Психологія конфлікту [Текст]: навчально-методичний посібник .- Ів.-Франківськ: Симфонія форте, 2008 .- 176 с.4. Ващенко Ірина Володимирівна, Кляп М. І. Конфліктологія та теорія переговорів [Текст]: навч. посібник .- Рек. МОН .- К.: Знання, 2013 .- 407 с.5. Гірник А. М. Основи конфліктології [Текст]: навч. посіб. - К.: ВД "Києво-Могилянська академія", 2010 .- 222 с.6. Гребеньков Г. В. Конфліктологія [Текст]: навч. посібник .- Рек. МОН .- Львів: Магнолія 2006, 2011 .- 229 с.7. Орлянський В. С. Конфліктологія [Текст]: навч. посібник .- К.: ЦУЛ, 2007 .- 160 с.8. Пірен М. І. Конфліктологія [Текст]: підручник .- К.: МАУП, 2003 .- 360 с.9. Примуш М. В. Конфліктологія [Текст]: навчальний посібник .- Рек. МОН .- К.: ВД "Професіонал", 2006 .- 288 с.10. Цюрупа М. В. Основи конфліктології та теорії переговорів [Текст]: навч. посібник .- К.: Кондор, 2006 .- 172 с.11. Яхно Тетяна Петрівна, Куревіна І. О. Конфліктологія та теорія переговорів [Текст]: навч. посіб. - Рек. МОН .- К.: ЦУЛ, 2018 .- 168 с.12. Стецюк Н., Шекета М. Історія та вигоди сепаратизму в Каталонії / Шекета М. // Вісник Прикарпатського університету. Політологія / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. – Івано-Франківськ: ЛІК. – 2019. – Вип. 13 – С. 168-177.13. Стецюк Н., Шекета М. Морально-психологічний аспект «історичної травми» етносу. Сепаратистом стають чи народжуються? / Шекета М. // Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. Випуск 149. / К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут міжнародних відносин. – Київ. – 2021. – С. 28-35.14. Sheketa, M., & Stetsyuk, N. (2021). SEPARATISM – NEW TREND AND THREAT IN EUROPEAN SECURITY. ГРААЛЬ НАУКИ, (9), 313-314. https://doi.org/10.36074/grail-of-science.22.10.2021.54	
Інформаційні ресурси	

Інформаційною базою вивчення навчальної дисципліни є:

- законодавчі акти, нормативні документи;
- праці вітчизняних і зарубіжних вчених;
- матеріали науково-практичних конференцій;
- підручники та навчальні посібники на електронних носіях;
- професійні видання України;
- Інтернет-ресурси, зокрема:

- 1) Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>
- 2) Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого – <https://nlu.org.ua/>
- 3) Наукова бібліотека ПНУ – <http://lib.pnu.edu.ua/>

7. Контактна інформація

Кафедра	<p>Кафедра міжнародних відносин</p> <p>м. Івано-Франківськ, вул. Чорновола 1, каб. 103</p> <p>(0342) 75-20-27</p> <p> kmv@pnu.edu.ua</p> <p>Сторінки в соцмережах:</p> <p> https://www.facebook.com/pnuir</p> <p> https://www.instagram.com/pnu_international_relations/</p>
Викладач	 <p>Стецюк Наталія Миколаївна – кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин</p>
Контактна інформація викладача	<p> nataliia.stetsiuk@pnu.edu.ua</p>

Політика курсу

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному шагіату
--------------------------	--

	<p><u>та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науководослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</u> ➤ <u>Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.</u> ➤ <u>Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.</u> ➤ <u>Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.</u> Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Невідповідна поведінка під час Заняття</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «<u>Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти</u>» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) – стор. 3.</u>
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується <u>Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 із внесеними змінами наказ № 80 від «12» лютого 2021 року) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</u>

Викладач

Стецюк Н.М.